

IN HAAR NAAM

Lisa Gardner
In haar naam

Vertaald door Els Franci-Ekeler

2014

DE BEZIGE BIJ
AMSTERDAM

Cargo is een imprint van Uitgeverij De Bezige Bij, Amsterdam

Copyright © 2012 Lisa Gardner, Inc.

Copyright Nederlandse vertaling © 2014 Els Franci-Ekeler

Oorspronkelijke titel *Catch Me*

Oorspronkelijke uitgever Dutton Books

Omslagontwerp Marry van Baar

Omslagillustratie © San'kova Evgeniya

Foto auteur Philbrick Photography

Vormgeving binnenwerk Ceevan Wee, Amsterdam

Druk Koninklijke Wöhrmann, Zutphen

ISBN 978 90 234 8218 5

NUR 305

www.uitgeverijcargo.nl

PROLOOG

Het meisje ontwaakte zoals het haar was geleerd: snel en geruisloos. Het was doodstil in de kamer. Ze hield haar adem in en richtte haar ogen op haar moeders strakke gezicht.

‘Ssst.’ Haar moeder legde haar vinger tegen haar lippen. ‘Ze komen eraan. Vooruit, opschieten.’

Het meisje gooide de dekens van zich af. Het was zo koud dat ze in het schijnsel van het maanlicht de ijzige mist van haar adem zag. Maar ze was op kou berekend. Zij en haar oudere zusje sliepen altijd volledig gekleed, in laagjes hemden, t-shirts en truien met hun jas eroverheen, ongeacht het seizoen. Want je wist nooit wanneer *Zij* zouden komen om hen vanuit hun veilige onderkomen de verraderlijke wildernis in te jagen. Kinderen die daar niet op voorbereid waren, werden het slachtoffer van bevriezing, uitdroging of angst.

Niet het meisje en haar zusje. Zij waren erop berekend. Hun moeder had hun van jongs af aan geleerd wat ze moesten doen om te overleven.

Het meisje greep de rugzak die op het voeteneinde van het bed lag, trok de brede banden over haar schouders en stak haar voeten in haar losjes gestrikte gympen. Dicht achter haar moeder aan liep ze door de donkere gang. Haar moeder stopte boven aan de trap, legde haar vinger weer tegen haar lippen en gluurde langs de leuning naar beneden.

Het meisje kroop achter haar moeder weg. Ze keek om, naar het eind van de gang, waar haar zus meestal sliep. In het piep-

kleine huis was geen kamer voor haar oudere zus. Zelfs geen bed. Ze sliep op de vloer, met haar jas als matras en haar rugzak als kussen. Een goede soldaat kan daar wel tegen, zei hun moeder.

Maar de plek aan het eind van de gang was leeg: geen zusje, geen jas, geen rafelige rode rugzak. Het meisje was nu klaarwakker en voelde haar huid prikkelen van angst. Ze vocht tegen een bijna onbedwingbaar verlangen haar zus te roepen.

Maar de instructies van haar moeder waren onverbiddeijk: ze mochten zich geen zorgen maken om elkaar, ze mochten niet op elkaar wachten. Ze moesten het huis verlaten en zich in het bos verstoppen. Zonder oponthoud. Als ze er eenmaal in geslaagd waren ongedeerd weg te komen, zouden ze elkaar treffen op een afgesproken plaats. De eerste prioriteit was altijd om het huis uit te komen, ervoor te zorgen dat je niet gepakt werd.

En als dat niet lukte...

Dan gold wat hun moeder hun keer op keer had ingeprent, met een sombere uitdrukking op haar gezicht, dat magere gezicht dat te oud was voor haar jaren: wees dapper. Op het eind sterft iedereen.

De moeder van het meisje zette haar voet op de bovenste tree, helemaal rechts, opdat het hout niet zou kraken. Haar lange, ruime jas deinde mee toen ze de trap afdaalde, de plooien draaiden rond haar benen als een zwarte kat.

Het meisje bleef dicht achter haar moeder, zette haar voeten net zo behoedzaam neer, spitste haar oren om ieder geluid van beneden op te vangen. Het kleine huis was ooit een boerderij geweest. Het stond buiten de stad, aan het eind van een lange, ongeplaveide weg, op een kaal erf aan de rand van het bos. De moeder en haar dochters maakten geen deel uit van de gemeenschap, onderhielden geen contact met hun bureu.

Alles wat het meisje bezat, droeg ze op haar rug. Haar kleren en haar waterfles, wat gedroogd fruit en amandelen, het gehavende boek van Nancy Drew dat ze voor tien cent op een vlooi-

enmarkt had gekocht en het stuk kwarts dat ze twee jaar geleden had gevonden in de berm van een andere weg in een andere stad waar haar moeder haar en haar zusje eveneens midden in de nacht had gewekt in een huis waar ze nooit meer naar waren teruggekeerd.

Andere kinderen hadden speelgoed. Een hond. Televisie. Een computer. School. Vriendjes.

Het meisje had haar rugzak, haar zusje, haar moeder en dit.

Haar moeder was op de begane grond aangekomen. Ze hief haar hand op. Het meisje bleef roerloos staan. Ze hoorde nog steeds geen enkel geluid. Zilverkleurig stof dwarrelde rond de laarzen van haar moeder.

Plots hoorde het meisje iets. Een ratelend geluid, gevolgd door twee bonken. De oude boiler, waarvan de thermostaat eindelijk had geregistreerd hoe koud het was, was aangeslagen. Even later stopte het gebonk en keerde de nachtelijke stilte terug. Het meisje keek. Het meisje luisterde. Toen ze geen enkel teken van gevaar bespeurde, hief ze haar ernstige gezichtje op naar haar moeders bleke gelaat.

Soms vluchtten ze midden in de nacht niet voor de beruchte belagers en de gruwelijke bedreigingen die zich in de duisternis ophielden.

Soms vluchtten ze omdat er vanwege het oefenen geen tijd overbleef om te werken, waardoor ze geen geld hadden voor huur, warmte en voedsel. *Zij* hadden een heleboel strategieën en de doeltreffendste daarvan was ervoor te zorgen dat het meisje en haar moeder en haar zusje altijd hongerleden, altijd moe waren, het altijd koud hadden.

Zo jong als ze was, wist het meisje zich zo geruisloos als een schaduw te verplaatsen en kon ze in het donker net zo goed zien als een kat. Maar soms begon haar maag te knorren of trok er een huivering door haar lichaam. Ze was voortdurend bang dat ze uiteindelijk vanwege haar zouden worden verraden, vanwege haar knorrende maag of haar bevende lichaam.

Haar moeder leek aan te voelen wat er in haar hoofd omging. Ze draaide zich half om en pakte haar hand.

‘Wees dapper,’ fluisterde ze.

Het meisje hoorde de snik in haar moeders stem. Het gebeurde zo zelden dat haar moeder emoties toonde, dat dit het meisje veel meer angst aanjoeg dan de duisternis, de kou en de doodse stilte. Ze greep haar moeders hand net zo strak vast als haar moeder de hare toen tot haar doordrong dat dit geen oefening was. Ze waren niet aan het trainen. Ze waren niet aan het plannen.

Er was iets gebeurd.

Zij hadden hen gevonden. Dit was echt.

Haar moeder kwam in actie. Ze trok het meisje mee naar de kleine keuken, waar het maanlicht door de ramen scheen en witte vierkantjes met vingerdunne schaduwrandjes op de vloer maakte.

Het meisje wilde niet meer doorgaan. Ze wilde zich verzetten. Een einde maken aan de waanzin. Naar boven hollen en zich onder de dekens verstoppen.

SisSis. Ze wilde haar zus. Waar was SisSis?

‘Op het eind sterft iedereen,’ fluisterde haar moeder. Ze liep naar het midden van de keuken en bleef daar roerloos staan. Ze leek het maanlicht te bestuderen, of misschien probeerde ze de geluiden van het naderende gevaar op te vangen.

Het meisje waagde het iets te zeggen. ‘Mama...’

‘Ssst! Ze zitten misschien vlakbij. Heb je daar wel aan gedacht? Ze kunnen wel onder het raam zitten. Met hun rug tegen de muur. Dan horen ze onze voetstappen. Ze likken vast hun lippen al af bij het vooruitzicht op wat ze allemaal met ons gaan doen.’

‘Mama...’

‘We zouden de muur in brand moeten steken. Ik wil ze horen krijsen van woede, ik wil ze zien springen van pijn.’

De moeder van het meisje draaide zich met een ruk om naar de ramen. Het maanlicht scheen nu op haar gezicht, accentueer-

de haar ogen, die eruitzagen als twee donkere poelen. Ze begon te glimlachen.

Het meisje kromp ineem. Ze liet haar moeders hand los, maar het was te laat. Haar moeder klemde haar vingers om haar pols. Ze zou haar niet laten gaan. Ze was iets van plan. Iets afschuwelijks. Iets afgrijselijks.

Iets waarmee ze Hen wilde straffen. Maar het meisje wist uit ervaring dat alleen zij of haar zus erdoor gestraft zou worden.

Het meisje begon zachtjes te jammeren. ‘Mama..’ Ze keek naar haar moeders inktzwarte ogen, probeerde er iets bekends in terug te vinden.

‘Lucifers!’ riep haar moeder nu. Weg was de fluistertoon. Ze riep het hardop, bijna vrolijk. Alsof dit een verjaardagsfeestje was en ze nu de kaarsjes op de taart gingen aansteken. Wat een dag! Wat een avontuur!

Het meisje jammerde en probeerde haar pols uit haar moeders greep los te trekken.

Ze kreeg het niet voor elkaar. In dit soort situaties waren de vingers van haar moeder net klauwen en straalde haar lichaam een pezige kracht uit die niemand kon doorbreken. Ze had zich iets voorgenomen en zou haar zin krijgen.

Haar moeder trok de bovenste la van het keukenkastje open. Met haar linkerhand hield ze de pols van het meisje vast, met haar rechterhand rommelde ze tussen de spullen. Wit plastic keukengerei daalde als een waterval neer op het grauwe linoleum. Zakjes ketchup en mosterd waaierden uit, met daartussen de doosjes gratis croutons waarvoor het meisje soms stiekem ’s nachts naar beneden sloop, omdat haar moeder dan wel zei dat ze van honger sterk werden maar het meisje er alleen maar pijn in haar buik van kreeg. Ze stak de croutons dan achter elkaar in haar mond en zoog ketchup uit een zakje, waarna ze zakjes met mosterd in haar jaszakken stopte voor haar zus, die ook altijd honger had maar niet zo geruisloos naar beneden wist te sluipen als zij.

Sojasaus. Chopsticks. Papieren servetjes. Pakketjes vochtige doekjes. Haar moeder smeed de inhoud van de ene na de andere lade om zich heen, het meisje met zich meesleurend.

‘Toe nou, mama...’

‘Aha!’

‘Mama!’

‘Nou zal ik die schoften eens wat laten zien!’ Haar moeder had een luciferboekje gevonden. Het had een zilverkleurig omslag en een maagdelijke zwarte strijkstreep.

Wanhopig bleef het meisje pleiten. ‘De voordeur! We kunnen via de voordeur ontsnappen. Naar het bos. We kunnen heel hard lopen, we halen het best.’

‘Nee!’ zei haar moeder, overtuigd van haar eigen gelijk. ‘Dat verwachten ze. Daar zit natuurlijk ook al een stel van die kerels. Twee, vier, misschien wel tien! Nee, nee. We gaan de gordijnen in brand steken. Zodra de muur begint te fikken, nemen ze de benen, dat zul je zien. Want het zijn gewoon een stelletje lafaards!’

‘Christine!’ Het meisje liet haar stem knallen als een zweepslag. Ze had besloten haar tactiek te wijzigen. Ze plantte haar voeten stevig op de vloer en probeerde groter te lijken dan ze was met haar zes jaar. ‘Laat dat! Je mag niet met lucifers spelen!’

Heel even dacht het meisje dat het lukte. Haar moeder knipperde met haar ogen en haar gezicht verloor iets van die opgewonden glans. Ze staaarde naar haar dochter. Haar rechterhand zakte omlaag.

‘De boiler was uitgegaan,’ zei het meisje in het wilde weg. ‘Maar ik heb hem weer aangestoken. Je kunt rustig naar bed gaan. Alles is in orde. Ga maar weer naar bed.’

Haar moeder staaarde haar aan. Ze leek in de war te zijn, wat beter was dan krankzinnig. Het meisje hield haar adem in, kin omhoog, borst vooruit.

Ze wist niets over Hen. Maar zij en haar zus hadden hun hele jonge leven voorbereidingen getroffen, plannen gemaakt en

strategieën bedacht om hun moeder te overleven. De ene keer moest je meespelen. De andere keer moest je de touwtjes in handen nemen. Voordat hun moeder te ver ging. Voordat ze echt moesten vluchten, omdat hun moeder een onbeschrijflijke daad had begaan in haar strijd tegen de onzichtbare dingen in haar hoofd.

Toen het meisje nog maar een kleine peuter was, had ze vaak nachtmerries gehad. In de droom hoorde ze een baby huilen en als ze wakker werd, bleef dat geluid haar achtervolgen. Haar moeder, toen kalmer, zachter, ronder, kwam dan altijd naar haar kamer om haar te sussen. Dan streek ze het haar van haar dochttertje naar achteren en zong ze met haar mooie, melancholieke stem over het groene gras en de blauwe hemel en verre oorden waar kleine meisjes met hun buikje vol rustig sliepen in grote, zachte bedden.

Op die momenten had het meisje veel van haar moeder gehouden. Soms wou ze dat ze weer nachtmerries kreeg zodat ze haar moeder nog een keer kon horen zingen, nogmaals kon voelen hoe ze met zachte vingertoppen haar wang streekte.

Maar het meisje en haar oudere zus kregen geen nachtmerries meer. Hun hele leven was nu een nachtmerrie.

‘Ga naar bed, Christine,’ beval het meisje.

Haar moeder verroerde zich niet. Ze liet de pols van het meisje los, maar had het luciferboekje nog in haar andere hand. ‘Het spijt me, Abby,’ zei ze.

Het meisje zei, nu op sussende toon: ‘Ga naar bed. Alles komt goed. Ik help je wel.’

‘Te laat.’ Haar moeder verroerde zich niet. Ze sprak zacht, triest. ‘Je weet niet wat ik heb gedaan.’

‘Mama...’

‘Ik had geen keus. Op een dag zul je het begrijpen, mijn kind. Dat ik geen keus had.’

‘Mama...’

Het meisje stak haar hand uit. Maar het was te laat. Haar

moeder was met twee stappen bij de vergeelde vitrage. Ze klapte het luciferboekje open. Scheurde een lucifer uit het kartonnen nestje.

‘Nee!’ Het meisje vloog op haar af, graaide naar haar wijde jas, probeerde vat te krijgen op de dikke wollen stof om haar moeder achteruit te trekken.

Ze wervelden in het rond, in het maanlicht, op de lange, trillende schaduwen, maar haar moeder was groter, sneller, sterker. Haar moeder werd gedreven door waanzin, terwijl het meisje alleen wanhoop aan haar kant had.

De lucifer kwam knetterend tot leven en vlamde oranje op in de duisternis.

Haar moeder bleef heel even stilstaan, alsof ze van haar presentatie wilde genieten.

‘Kijk toch eens wat prachtig,’ fluisterde ze.

Toen hield ze de lucifer onder het oude, slappe gordijn. En precies op dat moment kwam het oudere zusje van het meisje uit de duisternis van de woonkamer tevoorschijn met een zware koperen kandelaar die ze met een harde klap op het achterhoofd van hun moeder liet neerkomen.

Hun moeder wankelde. Keek om. SisSis hief de kandelaar nogmaals op. Ditmaal raakte ze haar linkerslaap. Hun moeder stortte als een blok neer.

De antieke kandelaar kwam naast haar op de vloer terecht terwijl vlammen sissend door de vitrage kropen.

Het meisje bereikte het gordijn als eerste. Ze sloeg er met haar vlakke handen op, plette de vlammen tegen de muur, bleef net zo lang slaan tot ze met een verkoold gesputter doofden en alleen haar handpalmen nog brandden.

Zwaar hijgend draaide het meisje zich om naar haar zusje. Ze stonden aan weerskanten van het roerloze lichaam van hun moeder. Het meisje keek op naar haar oudere zus. De oudere zus keek neer op het meisje.

Het meisje sprak als eerste. ‘Waar was je?’

Haar zus gaf geen antwoord en nu pas viel het meisje iets anders op. Dat haar zus haar hand tegen haar linkerzij gedrukt hield. Dat het nylon van haar grijze jack daar veel donkerder was.

‘SisSis?’

De oudere zus van het meisje spreidde de vingers van haar hand. Iets donkers perste zich naar buiten, stroomde over het jack, nam het maanlicht weg uit het vertrek.

Het meisje begreep nu waarom haar zus boven niet naar hen toe was gekomen. Omdat hun moeder haar als eerste had gekweld. Haar als eerste had meegenomen naar beneden. Had geluisterd naar de stemmen die haar hadden verteld wat ze eerst met haar oudste dochter moest doen.

Het meisje zei niets meer. Ze stak haar hand uit. Haar oudere zus pakte die vast, wankelde, zakte op haar knieën. Ze trok het meisje met zich mee op de smerige keukenvloer. Ze hielden elkaars handen vast, boven de roerloze gedaante van hun moeder. Hoe vaak waren ze niet samen naar deze keuken geslopen, om naar voedsel te zoeken, om hun moeder te ontlopen, om samen te zijn, om steun te zoeken bij elkaar, omdat in een oorlog iedereen een bondgenoot nodig heeft.

Het meisje was niet dom. Ze wist dat hun moeder SisSis vaker en nog erger had verwond. Ze wist dat SisSis het altijd zwijgend onderging, omdat iemand de klappen moest opvangen als hun moeder in zo’n bui verkeerde. SisSis was de dappere soldate, die haar kleine zusje beschermde.

‘Sorry,’ fluisterde SisSis nu, één enkel woord van spijt, één enkele zucht van overgave.

‘SisSis,’ smeekte het meisje, ‘laat me niet alleen achter. Ik zal de ambulance bellen. Wacht. Wacht tot ik ze gebeld heb.’

Als antwoord hield haar oudere zus haar hand nog iets steviger vast. ‘Het geeft niet.’ Haar adem stroomde met kleine hikjes uit haar longen. ‘Op het eind sterft iedereen, nietwaar? Wees dapper. Ik hou van je. Wees dapper...’

De greep van haar oudere zus verslaptte. Ze liet de hand van het meisje los. Het meisje holde naar de telefoon en draaide het alarmnummer, zoals SisSis haar had geleerd, omdat ze hadden geweten dat dit ooit zou kunnen gebeuren. Ze hadden alleen niet gedacht dat het al zo snel zou zijn.

Het meisje gaf de naam en het adres van haar moeder. Ze vroeg om een ambulance. Ze sprak duidelijk en emotioneel, omdat ze hier ook op had geïfend. Samen hadden zij en haar oudere zus zich voorbereid, plannen gemaakt, strategieën verzonden.

Hun moeder was niet in alle opzichten krankzinnig: op het eind sterft iedereen en je moet gewoon dapper zijn.

Toen ze haar taak had volbracht, legde het meisje de telefoon neer en keerde haastig terug naar haar zus. Maar tegen die tijd had SisSis haar niet meer nodig. Haar ogen waren gesloten en wat het meisje ook zei, SisSis deed ze niet meer open.

Haar moeder bewoog zich.

Het meisje keek naar haar. Toen viel haar blik op de zware antieke kandelaar.

Ze tilde hem op, spande haar magere armen, zag hoe de zilveren manestralen over het doffe koper gleden.

Haar moeder begon kreunend bij bewustzijn te komen.

Het meisje dacht aan slaapliedjes en lucifers; ze herinnerde zich troostende armen en knagende honger. Ze dacht aan haar oudere zus, die van haar had gehouden. Ze greep de kop van de kandelaar stevig vast, posteerde zich naast het lichaam van haar moeder en hief het zware voorwerp zo hoog mogelijk op.

HOOFDSTUK I

Brigadier D.D. Warren had de zaak toegewezen gekregen. En daar was ze niet blij mee.

Dat was niets voor haar. D.D. was een workaholic bij uitstek. Ze leefde voor haar werk. Je kon haar geen groter plezier doen dan met een geruchtmakende moordzaak waarvoor zij en haar team dag en nacht in touw waren, levend op koude pizza.

Oké, ze had nu een baby en de kleine Jack was net zo'n slechte slaper als zijn moeder. Tandjes? Ze dacht van niet. Het wurm was pas tien weken. Krampjes? Zou kunnen. Je kreeg samen met je baby geen handboek mee naar huis. Gisteravond had ze het met slaapliedjes geprobeerd, maar toen was hij alleen maar nog harder gaan huilen. Uiteindelijk was ze met hem in de schommelstoel gaan zitten en had ze hem zachtjes gewiegd. Tegen vieren waren ze in slaap gevallen. Twee uur later was de wekker gegaan. Maar slaaptekort was niet de reden waarom D.D. zo slechtgehumeurd was.

Dat haar leven een enorme verandering had ondergaan, kon niet ontkend worden. Toen ze op haar veertigste onverwachts zwanger was geworden, had ze besloten al haar pokerchips op een normaal gezinsleven te zetten en was ze bij de vader van de baby ingetrokken. Ze had haar flat in North End verkocht, afscheid genomen van het weinige meubilair dat ze had aangeschaft in de uren dat ze eens een keertje niet aan het werk was, en was naar Alex' kleine bungalow aan de rand van Boston verhuisd. Hij was zo goed geweest de hele klerenkast aan haar af te

staan. Als tegenprestatie deed zij haar best het dekbed niet steeds van hem af te trekken. Ze waren allebei wég van de kinderkamer.

Alex steunde haar, hield van haar en was, als PD-expert en docent aan de politieacademie, slim genoeg om te weten dat hij haar in de gelegenheid moest stellen haar werk te doen. Eergisteren had hij zich de hele nacht over de baby ontfermd. Nee, Alex was ook niet de reden waarom ze zo kribbig was.

Dit was haar eerste belangrijke zaak na haar twee maanden zwangerschapsverlof. Veldwerk was haar zeer welkom na twee weken achter haar bureau te hebben gezeten, dus was ook dát niet de reden waarom ze zo uit haar hum was.

Eerlijk gezegd wilde ze er niet over praten. Ze wilde alleen maar dat iedereen wist dat ze niet happy was.

Ze wurmde zich door de drom nieuwsgierigen die zich op de stoep aan het gebouw stond te vergapen en liet haar politielegitimatie zien aan de agent die bij het gele lint op wacht stond. Nadat hij plichtsgetrouw haar naam en penningnummer had genoteerd, dook ze onder het gele lint door, trok schoenbeschermers aan, duwde haar krullen onder een haarnetje en liep naar de afgebladderde houten trap van de armoedige huurkazerne.

De plaats delict was op de tweede verdieping. Een eenkamerflat. Het slachtoffer was een blanke man van in de veertig. Voor zover D.D. het kon beoordelen was hij de enige blanke in deze hele wijk. Hij moest alleenstaand zijn geweest. De politie was pas gebeld toen de burens last hadden gekregen van de stank.

D.D. had een hekel aan huurkazernes. Als je het begrip 'uitzichtloosheid' tussen vier muren en een lekkend dak kon vatten, zou het eruitzien als deze gebouwen. Ze had een hekel aan de arrogante tieners die haar brutaal bekeken toen ze het gebouw naderde, jongelui die al zo gehard waren dat ze er niet voor terugschrokken de politie te jennen, want wat hadden ze nog te verliezen? Ze kon het niet uitstaan dat verschrompelde, rimpeli-

ge, tachtigjarige omaatjes hun zware boodschappentassen de trappen op moesten zeulen naar armoedige flats die in de winter ijskoud en in de zomer snikheet waren. Ze werd neerslachtig van de armoedige kinderen die achterdochtig om het hoekje van de voordeur keken, kinderen die op de rijpe leeftijd van vier, vijf of zes jaar al hadden geleerd gezagdragers te wantrouwen.

De rassenverhoudingen in Boston. De socio-economische situatie in de binnenstad. Het maakte niet uit welk etiket je erop plakte. Huurkazernes herinnerden D.D. er elke keer opnieuw aan dat haar werk voor een belangrijk deel van de bevolking van haar stad nog altijd weinig te betekenen had.

En nu was hier iemand vermoord. D.D. en haar team zouden een onderzoek doen. D.D. en haar team zouden de moordenaar in hechtenis nemen. Voor de rest van de bewoners zou het leven morgen net zo uitzichtloos zijn als vandaag.

Brigadier D.D. Warren was in een rothumeur. Maar ze wilde er niet over praten.

Een van D.D.'s teamgenoten, de tweeëndertigjarige, roodharige, slungelig ogende Neil, stond op de overloop van de derde verdieping op haar te wachten. Voordat hij bij de politie was gegaan, had hij bij de ambulancedienst gewerkt en daarom werd hij er altijd als eerste op uitgestuurd als er bloederige scènes bekeken moesten worden. Dat hij een zakdoek tegen zijn neus en mond gedrukt hield, was voor D.D. een veeg teken.

Neil deed instinctief een stapje achteruit toen hij de uitdrukking op haar gezicht zag.

‘De baby?’ vroeg hij behoedzaam.

‘Nee, ik ben niet chagrijnig vanwege de baby,’ snauwde ze.

Hij dacht even na. ‘Alex. Heeft hij je verlaten?’

‘Doe me een lol.’ Ze was dol op haar team en het team was dol op haar, maar wie met haar werkte, was ervan overtuigd dat Alex een heilige moest zijn als hij in staat was met haar samen te wonen. ‘Ik ben ook niet chagrijnig vanwege Alex.’

‘Je hoeft niet naar binnen te gaan,’ zei Neil welwillend. ‘Als je

denkt dat de stank...' Hij zweeg toen hij de waarschuwendende blik in haar ogen zag.

'Mijn ouders komen op bezoek,' zei D.D. abrupt.

'Je ouders? Heb jij nog ouders?'

Ze fronste. 'Ja. In Florida. Waar ze golfen en bridgen en al die andere dingen doen waar oude mensen zich daar mee bezighouden. Ze vinden het fijn in Florida. En ik vind het fijn dat ze in Florida zijn. Dat ik een kind heb gekregen, is geen reden om iets aan deze aangename situatie te veranderen.'

Neil knikte afwachtend. Toen ze verder niets meer zei, boog hij zich naar haar toe. 'Hoe heten ze?'

'Patsy en Roy.'

'Aha. Dat verklaart veel. Kunnen we het nu over ons moordslachtoffer hebben?'

'Graag. Vertel.'

'Twee kogels in het hoofd. Hij is al drie tot vier dagen dood.'

D.D. trok haar wenkbrauwen op. 'Erg gezwollen?' vroeg ze, doelend op het lichaam.

'Nou, het is koud, dat scheelt,' antwoordde Neil.

Dat was waar. In de broeierige hitte van augustus zou D.D. het lijk drie straten verderop al geroken hebben. Nu was het half januari en vroomde het dat het kraakte, waardoor ze zelfs op een paar meter afstand van de open deur van de flat niets anders rook dan een vage geur van bedorven vlees.

Opeens bedacht ze iets. 'Maar stond de verwarming dan niet aan?'

'Nee.'

Ze trok haar wenkbrauwen op. 'Had het slachtoffer die uitgezet of de moordenaar?'

Neil haalde zijn schouders op, omdat hij dat natuurlijk niet wist, maar hij had het zich ook afgevraagd. D.D. had de gewoonte hardop te denken en haar team had uit puur zelfbehoud geleerd nooit persoonlijk op te vatten wat ze allemaal zei.

'Wie zijn er?' vroeg D.D. Ze bedoelde de andere rechercheurs.

Neil ratelde de namen af. Phil, het derde lid van hun team. Twee agenten van de technische recherche, een vingerafdrukexpert, een fotograaf, en mensen van het forensisch laboratorium. Niet al te veel en daar was D.D. blij om. Het was een kleine flat en met veel politie, ook al waren het de deskundigen, had je altijd het risico dat het terrein besmet werd. D.D. deed altijd haar uiterste best het werk op een plaats delict strak in de hand te houden, want als later mocht blijken dat er fouten gemaakt waren, zou zij daarvoor de verantwoordelijkheid dragen. En die nam D.D. altijd op zich, zonder haar ooit af te wentelen op haar ondergeschikten.

‘Wat moet ik nog meer weten?’ vroeg ze aan Neil.

‘Dat vertel ik je niet,’ antwoordde Neil eigenwijs.

Ze keek hem verbaasd aan. Phil wilde nog weleens met haar sparren, maar Neil had dat nog nooit gedaan.

‘Als ik het je vertel en ik heb het mis, word je kwaad,’ zei Neil, met zijn blik op de vloer gericht. ‘Als ik het je niet vertel en ik heb gelijk, kun je later tevreden zijn en de eer opstrijken.’

D.D. schudde langzaam haar hoofd. Neil zou een uitmuntende rechercheur zijn als hij zich niet altijd achter haar en Phil verschool. Hij leek er vrede mee te hebben dat zij tweeën altijd op de voorgrond traden en besteedde zelf een groot deel van zijn tijd aan het bijwonen van autopsies.

Ze vroeg zich af of de forensisch patholoog, Ben Whitley, hier ook was. Neil en Ben hadden al iets meer dan een jaar een relatie. Het was niet precies een kantoorromance, want ze werkten voor aparte organisaties, maar die waren nauw met elkaar verbonden en D.D. vroeg zich soms bezorgd af wat er zou gebeuren als ze het uitmaakten. Niet dat zij, een veertigjarige ongehuwde moeder van een pasgeboren baby, anderen ooit van romantisch advies zou dienen.

Je moest het leven nemen zoals het kwam.

Ze zuchtte, kneep in de brug van haar neus en voelde het londen gewicht van haar gebrek aan slaap. De kleine Jack, met zijn

grote, blauwe ogen en mollige rode wangetjes, had knus in zijn wiegie gelegen toen ze vanochtend van huis was gegaan. Toen ze hem op zijn zijdezachte voorhoofd had gekust, had hij met zijn vuistjes gezwaaid.

Was een baby van tien weken al in staat zijn moeder te missen? Zijn moeder miste hem in elk geval wel.

D.D. zuchtte nog een keer, rechtte haar schouders en ging aan het werk.

Een bijtende geur van ammoniak kwam haar tegemoet toen ze de flat binnenging. Ze deinsde terug alsof ze tegen een muur was gelopen. Haar ogen begonnen te tranen en ze wapperde met haar hand voor haar gezicht, wat een instinctief gebaar was maar natuurlijk niets uithaalde.

Ze deed een stap naar binnen en zag nu waar het door kwam: de vloer was bezaaid met dierlijke uitwerpselen die te midden van minstens twaalf grote plassen urine lagen.

‘Wat zullen we nou krijgen?’ vroeg ze.

‘Een puppy,’ zei Neil. ‘Een jonge labrador met van die aan-doenlijke flaporen. Heeft hier al die tijd opgesloten gezeten, samen met het lijk. Wat niet bevorderlijk is voor de zindelijkheidstraining. Hij heeft zich in leven gehouden met het water uit de wc en een doos crackers die hij had opengeknaagd. Iemand van de Dierenbescherming heeft hem meegenomen, als je soms een hond wilt voor Jack.’

‘Voorlopig doet Jack zelf niets anders dan slapen, eten en poepen. Wat zou hij met een hond moeten?’

‘Ja, maar,’ zei Neil met een wijs knikje, ‘dat is tijdelijk.’

D.D. stapte voorzichtig tussen de viezigheid door toen ze achter Neil aan de kleine woonkamer doorkruiste naar de nog kleinere keuken. Ze begroette de collega's van de forensisch-technische recherche en zocht zich in de krappe ruimte een weg om hen heen. Ze knikten in antwoord op haar groet, maar onderbraken hun werk niet. Gezien de stank kon ze het hun niet

kwalijk nemen dat ze hier zo snel mogelijk weg wilden.

In de keuken was een open deur die toegang gaf tot de slaapkamer. Daar zag D.D. haar andere teamgenoot, Phil. Hij zat met zijn rug naar hen toe aan een klein bureau. Zijn gehandschoende vingers vlogen over het toetsenbord van de laptop van het slachtoffer. Hij was de techneut van hun team, de man die altijd als eerste de computers bekeek. Later zou hij de laptop voor een volledige forensische analyse meegeven aan de mannen van de technische recherche, maar omdat bij elk onderzoek tijd van groot belang was, keek Phil altijd snel of er iets van belang in stond in plaats van op de resultaten van de analyse te wachten, want daar konden wéken overheen gaan.

‘Hoi, Phil,’ riep ze naar haar oudere teamgenoot.

Hij keek over zijn schouder en hief met een afwezig gebaar zijn hand op, maar leek te schrikken toen hij haar gezicht zag.

‘De baby?’ vroeg hij. Phil had vier kinderen.

‘Ik ben niet chagrijnig vanwege de baby,’ zei ze met opeengeklemd kaken.

‘Alex...?’

‘Nee, ook niet.’

‘Haar ouders komen op bezoek,’ legde Neil uit.

‘Je ouders? Leven die dan nog?’

D.D. beantwoordde die vraag met een vernietigende blik. Phil draaide zich snel weer om naar de computer. D.D. bekeek de keuken. Tegen de achtermuur stond een kleine, houten tafel met twee goedkope stoelen en op een daarvan zat de dode man.

De forensisch patholoog, Ben Whitley, stond over het lijk gebogen. Hij keek op toen D.D. dichterbij kwam, maar het viel haar op dat hij niet naar Neil keek.

Ze had de neiging tegen hem te zeggen: het is maar tijdelijk.

Ze bekeek het slachtoffer. Het was ofwel een erg dikke of een erg opgezwollen blanke man met vet, bruin haar en twee kogelgaten in de linkerkant van zijn voorhoofd.

‘Heeft niemand de schoten gehoord?’ vroeg ze. Haar ogen

brandden van de stank van de urine. Het was wel duidelijk waarom Neil een zakdoek tegen zijn neus hield. Ze had moeite niet te gaan kokhalzen.

‘In deze wijk?’ antwoordde Neil laconiek.

D.D. tuitte haar lippen. Goed punt.

Het gezwollen lichaam van de dode man puilde uit zijn spijkerbroek en rode, flanellen overhemd. Door de kracht van de schoten was zijn hoofd achterovergeklapt. Vanwege de rigor mortis moesten zijn gelaatstrekken na ongeveer zes uur gefixeerd zijn geraakt. Maar rigor mortis trekt na twee tot drie dagen weg. Zijn spieren waren daarna weer ontspannen en het vlees van zijn wangen was langs zijn kaakbeenderen afgezakt als gesmolten kaarsvet. De volgende fase van het ontbindingsproces is verrotting. Binnen vierentwintig uur zorgt bacteriële activiteit in het lichaam tot de vorming van gassen, waardoor het lichaam zwelt en een heel specifieke geur gaat verspreiden die alle rechercheurs en forensisch pathologen ter wereld kennen. De huid rond de onderbuik en de schaamstreek krijgt een groenige kleur en de inhoud van de maag komt naar buiten via de mond, neus en anus.

Er is niets aangenaams aan ontbinding, dus was D.D. blij dat dit lijk nog redelijk intact was. De bacteriële activiteit was net begonnen en had nog niet al te veel invloed op de ingewanden. Daardoor was de geur nog te harden, al was ze niet van plan net zo dicht bij het lijk te gaan staan als de patholoog.

‘Je denkt dus een dag of drie, vier?’ vroeg ze aan Ben, maar er lag twijfel in haar stem.

Hij tuitte nadenkend zijn lippen. ‘Lage temperatuur remt de ontbinding. Omdat het hier zo koud is, lijkt dat een aannemelijke verklaring voor het trage verrottingsproces. Maar daar kan ik pas na de sectie meer over zeggen.’

‘Eerste indruk?’

‘De dood is hoogstwaarschijnlijk veroorzaakt door de twee kogels in het hoofd,’ zei hij met een uitgestreken gezicht. ‘De

twee schoten zijn van heel dichtbij gelost. Je ziet de kruitsporen rond de wonden en hoe dicht de wonden bij elkaar zitten. Tussen de twee gaten zit amper twee centimeter.’

‘Een executie?’ vroeg D.D. fronsend. Ondanks de stank deed ze toch nog een stapje naar voren. ‘Heeft hij zich verdedigd?’

‘Niet voor zover ik kan zien.’

D.D. had een groot vertrouwen in Ben, die een van de beste forensisch pathologen was die de stad ooit had gekend, maar keek niettemin naar de handen van het slachtoffer omdat het niet logisch leek dat hij zich helemaal niet had verweerd. Wie liet zich aan zijn keukentafel zonder slag of stoot in het hoofd schieten?

‘Weet je zeker dat het geen zelfmoord was?’ vroeg ze aan Ben.

‘Ik zie geen wapen en ik zie geen sporen of wonden op zijn handen,’ antwoordde de patholoog, en hij voegde eraan toe, haar licht berispelend omdat ze aan zijn bevindingen twijfelde: ‘Dus tenzij hij handschoenen droeg, die hij heeft afgestroopt nadat hij zichzelf had doodgeschoten en tenzij hij het wapen heeft verstopt...’

D.D. glimlachte flauwtjes. Ze keek om naar Neil. ‘Was de deur geforceerd?’

De roodharige rechercheur schudde een beetje besmukt zijn hoofd. ‘De agenten die op de melding hebben gereageerd, hebben de deur door de huisbaas laten openen. Er waren geen tekenen dat er met het slot was geknoeid. De ramen zijn allemaal nog heel en de sponningen zijn zo kromgetrokken dat ze niet open kunnen.’

D.D. bekeek haar collega onderzoekend. ‘Je gaat het me niet vertellen?’

‘Nee.’

‘Oké,’ mompelde ze. ‘Dan zoek ik het zelf wel uit.’

Ze begon aan een serieuze analyse van de plaats delict. De kogelwonden in het voorhoofd van het slachtoffer waren klein en rond. Het ontbreken van uitgangswonden was een aanwij-

zing dat er een vuurwapen met een klein kaliber moest zijn gebruikt, misschien een kaliber .22, die je makkelijk tot op het laatste moment kon verbergen, zeker in de winter, als iedereen een dikke jas aanhad. Aan de andere kant was een .22 een aanvechtbare keuze als moordwapen. Veel kracht had zo'n klein ding niet. Wapenliefhebbers noemden ze 'blaffertjes'. Goed om op blikjes en eekhoorns te schieten, of om naar het hoofd van je tegenstander te gooien als de kogels op waren. Er waren mensen genoeg die een schot van een .22 hadden overleefd, waardoor het een dubieuze keuze was voor een executie. Twee kogels waren natuurlijk beter dan één, maar het bleef een te klein wapen voor een moord.

Ze ging verder met haar analyse van de PD. De dader was waarschijnlijk iemand die het slachtoffer had gekend. Het slachtoffer had niet alleen de deur opengedaan, maar de dader ook binnengelaten. En dat ze aan de keukentafel hadden gezeten, was een indicatie van gastvrijheid. Misschien had hij zelfs gevraagd of hij iets wilde drinken.

D.D. liep terug naar de keuken. Ja hoor, in de vieze roestvrijstalen gootsteen stonden twee geschilferde blauwe mokken. Met haar gehandschoende hand pakte ze er een en keek erin. Geen sporen van opgedroogde drank, dus was het ofwel een transparante vloeistof geweest, of waren de mokken omgespoeld voordat ze in de gootsteen waren gezet.

Ze zette de mok terug. De mensen van de technische recherche zouden straks beide mokken in zakjes doen en meenemen. Opeens stakte ze.

De mokken waren omgespoeld en in de gootsteen gezet? Terwijl er in de flat niets anders te bekennen was dat eruitzag alsof het ooit behoorlijk was schoongemaakt? Het aanrecht was kleverig. Hetzelfde gold voor de nu met urine en poep besmeurde vloer. De muren zaten vol vlekken.

Ze keek om naar de keukentafel en voegde nog een opmerking aan haar ongeschreven lijstje toe. De tafel zag er ook al zo